

sem, hogy mi volt és mivé lett a Spanyolhón és Portugália. Hogy világ hatalmi pozícióját épen a zsidók kiűzése után veszítette el és ettől az időtől kezdve indult el a gazdasági és erkölcsi zűllés útján. Mégis, talán Müller püspök ur tudja mit csinál. Tudja miért nem akar tudni a náciizmus elődjéről, tudja miért nem hívatkozik az élő példára: a Pyreneus félszigetre. Ennél már sokkal kényelmesebb és veszélytelenebb, ha a náciizmus nyújtja a pál máit és behunyja szemét a történelem tanító valósága előtt.

Miért nem alkalmaznak zsidó közhivatalnokokat Budapesten?

Budapest. — A „Statistikai Közlemények” legutóbbi számában dr. Laky Derső a közhivatalnok kérdéssel foglalkozik és megállapítja, hogy a fővárosi közhivatalnokok közül csak 3,9% zsidó, noha Budapesten a zsidóság 21,6% kal van képviselve. A cikkíró leszögezi azt is, hogy a keresztlény egyházak hívei „határozott előnyben” vannak és, hogy a zsidók a közszolgálati pályákon teljesen hátréba szorulnak. Mindezek igen közismert tények és nem is érdekelne a nyilvánosságot, ha Laky Derső nem vonna le a fenti statisztikai adatokból igen különös következtetéseket. Azt írja, hogy a zsidók nem is nagyon érdeklenek közpályákon elhelyezkedni. — Tehát ezért csak 3,9% és nem 21,6%. A zsidók negligálják a közhivatalokat és nem fordítva, a közhivatalokban alkalmaznak ugyanolyan numerus nullust a zsidó értelemséggel szemben. Igen érdekes és tanulságos volna ennek képsán arról is statisztikát készíteni, hogy az utóbbi 15 esztendőben hány zsidó akartak közhivatalokba kinevezni és hány utasították vissza a felejtől állást. Másodról azonban az is szemléltető képet nyújtana, hogy hányan pályáztak és lettek visszautasítva, de legfőképpen azok számát lenne érdekes feljegyezni, akik, noha álláslanok, de a biztos visszautasítás tudatában — nem is mertek pályázni zsidó voltak miatt közállásokra.

Pintér & Co. (Weisz)
Tűkgyár és üvegcsiszoló.
Kül- és belföldi üvegnagyraktár,
Arad, Str. Ioan Calvin 39

— És ezek még nem az összes illegálisok! — szól ezuttal először közbe a chalu, aki felállt és ablakhoz lépett. Künn még igen sok van ebből a fajból, akik arra várnak, hogy becses színe elé kerüljenek. Hatalmas ugrással az angol ablaknál terem, ezer és ezer zsidó várakozott az uccán. Zsidók a világ minden részéből: Szíriából, Jemenből, Oroszországból, Lengyelországból, Ausztriából, Romániából, Magyarországból, Jugoszláviából, Németországból, Litvániából, Észak- és Délamerikából, Ausztráliából, Délafrikából, Algizsiából.

Az angol hivatalnok pillanatok alatt fehér lett mint a fal. — Ezek mind illegálisok? Isten szerelmére! Mi tévő legyek most? — Az angol gondolkodni kezdett és az utasításokra gondolt. Tiszta dolog: Jegyzőkönyvet kell felvenni, bezárni őket, illetőségüket megállapítani és deportálni. De ha ezren és ezren vannak, mit tegyen akkor? — Visszatérítéssel, végignézzék meggyerter látogatón és gyorsan határozzon. Megnyomta a csengő gombját és kiadta a parancsot a jelenlévő rendőrnek, hogy a ház előtt csoportosuljon embereket küldje haza. A rendőr tisztelt, eltűnt és hivatalnok gyengéden így szól a látogatónhoz: Menjjenek haza! — A zsidók nem mozdultak helyeikről. — Nem értik? Menjjenek haza!

— Nem, — mondotta a chalu, mi nem megyünk haza. Tegye velünk azt, amit eddig a többivel is tett. Vegyen fel jegyzőkönyvet és zárron be bennünket.

És kívülről is felhangzik a zsidók lármája,

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában
Hotel IMPERATORUL TRAIAN (Terminus)
szálloda
București, Calea Griviței No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0068
Az erdélyiek találkozóhelye Bucureștiben!
Elsőrangú szálloda, felvonóval, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában. A szálloda egész személyzete beszél magyarul és németül. — A bérlet minden vonat érkezésénél a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szállodába a vendégek poggyászá!

Palesztinai hírek

Norvégia az elmúlt évben 60 ezer láda narancsot vásárolt Palesztinától. Az idén 100 ezer láda narancsra adott fel rendelést. Egy norvég hajózási társaság külön hajószolgálatot szervezett meg közvetlenül Norvégia és Palesztina között!

A jeruzsálemi „Electric and Public Service Corporation” nettó bevétele 27.473 font volt az elmúlt évben. 1931/32-ben 17.156, 1932-33-ban 22.511 font volt az elektromos társaság tiszta bevétele. A részvénytársaság tartalékját 5000 fonttal növelték. A bevándorlás emelkedett és a villanyáramnak 20 százalékkal való csökkentése folytán a villanyáramszolgáltatásuk száma ötezerrel (172 re) emelkedett. Az elmúlt évben a társaság 25 ezer fontot investált új motorok beállítására.

1934 első felében 568 hajó futott be a jaffai kikötőbe, szemben 1933 első felének mérlegével, amikor 406 hajó költött ki Jaffában. Halálán 656 hajót regisztráltak az idén (1933-ban 534-et).

A palesztinai hatóságok törvényjavaslatot tettek közre, mely az ügyvédi foglalkozás gyakorlását szabályozza Palesztinában. Az új törvényjavaslat alapelvei a következők: Senkinek is hat ügyvédi gyakorlatot az országban speciális autorizáció nélkül, (az angol kifejezés: licence). Minden ügyvédnek kérnie kell felvételt, abba a regiszterbe, melyet a legfőbb palesztinai bíróság tart nyilván az ügyvekről. Aki bíróságban van ennek az autorizációnak, az a törvény életbeléptetése után is folytathatja ügyvédi gyakorlatát.

Dr. Weizmann Chaim a napokban Palesztinába utazik, hogy a reholobli mezőgazd.ügyi vegyleni intézet vezetését át-

vegye. Weizmann újjának politikai jelentősége is v.n. A Cionista Világszervezet volt elnökének nagy szerepe volt abban a földvásárlásban, melyet a napokban eszközölt a Keren Kajemeth Palesztina déli részén és amelyről az elmúlt számunkban már beszámoltunk. Weizmann személyesen fog részt venni az új kolonizációs terület átvételénél és a kolonizációs munka megindításánál. Ezenkívül újabb földvásárlások ügyében fog tárgyalásokat folytatni. A Legislative Council ügye is széleskörűen teszt, hogy Weizmann Palesztinában legyen az exekutív mellett.

A napokban zajlottak le Transzjordániában a parlamenti választások, melyek az úgynevezett néppárt, Abdulah emir hivatalos kormányfőjének abszolút győzelmével végződtek. Az ellenzék teljesen kibukott. Zsidó szempontból az új jelöltség van a választásnak, hogy Abdullah emir és pártja a zsidó kolonizáció Transzjordániába való áthozatalának híve, míg a nacionalista ellenzék, mely a zsidó földvásárlás ellen agít, elvesztette jelentőségét Transzjordániában.

A Cionista Szervezet elhatározta, hogy dr. Leo Motzkin, a Cionista Akciós-Komité elhunyt elnökének emlékére kolóniát alapít Palesztinában „Kfar Motzkin” néven. Október 10-én zajlott le ünnepélyes keretek között az új kolónia alapvetéle M. M. Ussischkin, a Zsidó Nemzeti Alap elnökének jelenlétében. Az új kolónia a Haifa-Bay területen van és a központosítási elemek telepítési pontja lesz. Száz házat építenek fel egyelőre. Az építkezés már megindult és rövidesen remélik, hogy a kolónia 444 háza is felépül.

Ünnepélyes keretek között rakták le október 16-án a Shtopus hegyen a Rothschild-Hadassa-egyetemi klinika alapkövét. A klinika intézet építését az amerikai zsidó orvosok szövetsége és a Hadassa nevű amerikai cionista nőszervezet finanszírozza.

ahová 50.000 embert becsukhatnak, ahol hőnörökig, személyazonosítást megállapítását tarthatnak őket, nincs pénz, amellyel a költségeket fedezni tudják, nincs lehetőség, hogy ilyen tömeget elszállítsanak; de mindentől eltekintve az sem bizonyos, hogy az egyes államok állampolgáraikat be fogják fogadni... még ettől is eltekintve az ország meg fogja színelni, ha ennyi produktív erő őt megfosztják, ha ennyi fogyasztó eltűnik a piacról...

Senki sem tudott tanácsot adni. Végül elhatározták, hogy a zsidó vezetőkhöz fordulnak. Hosszu órákig tanácskoztak velük. Aztán megszületett a határozat. Utazás ment az ország minden részébe: Mondták meg a zsidóknak, hogy a napokban kedvező formában elintézzik az illegálisok ügyeit...

Hatalmas ujjongással fogadták az üzenetet a rendőrség előtt álló zsidók ezrei. — Eljén a fölkormányzó — kiáltották. Az emberek körülültek egymást, elűnek a személyi elmentéket és megfellejtették a pártbarokrokról.

És távol Aktóban, ahol száz és száz ifjú és öreg volt börtönbe zárva, mert az volt a büntetés, hogy vágyókat éreztek hazájuk iránt, most először zengett fel a dal és először volt boldogság a nedves börtönfalak között. Mert holnap, vagy holnapután szabadok lesznek ők is, szabadok atyák országában...

Gyönyörű elképzelés! Egy „illegális” álma — néhány órával azelőtt, melől az akkori börtönbe szállították volna...

HIREK

„Népnak” cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5695

Péntek: Chesvan 24, november 2.
Szombat: Chesvan 25, november 3.

Heti szidra: חמי ששה
Heti háfóra: הדין דוד

Szombat kezdete:
üzlet bezárás 4.45
gyertyagyújtás 4.50
Istentisztelet kezdete 4.55
Szombat befejezése 5.55

Délamerikában is erősödik a hitlerista propoganda

A hitlerista örök propagatorai intenzíven dolgoznak az összes délamerikai köztársaságok területén. Szíriai, brazil, uruguayi és nagy arányokban folyik az az átkozott munka és minden zugába eljut a különböző megfélemlítő költársaságok. Sok sok millió márká révén sikerül az és behálózzák a sajtót, a színházakat, filmet, az iskolákat, sőt még a politikai pártok berkeibe is eljutnak. „Szóhozott — írják a nap zsidók — az élet minden megnyilatkozásában, sőt még régebben nem is volt soha szövegyen a zsidó kérdés, ezért azóta szükség érzé az ottani zsidóság, hogy összefogjon. Csak ha összefog a zsidók, lehet kiparizálni ezeket a berlini láma-dásokat az Egyenlítő felső felén. Annál is inkább, mert még van a menekülő európai zsidóság számára bizonyos bevándorlási chance, csak az a baj, hogy a forrásműködés elégtelensége miatt, nem oia jutnak a zsidók, ahol szükség van munkaerőre. Orzási területek vannak még bevetetlenül, amelyek munkástervek után vágyanak. De ki tudja hol vannak ezek és miképpen lehet hozzájutni? Ennek eredménye az szomorú tény is, hogy míg olyan országok vannak, ahol szakemberek az utcákon tanácsot munkálkodnak és áhgyez, addig ugyancsak ottában a szakmában, amelyben leközhelyűtött megérint nem tudnak, orzási lehetőség van a szomszédországban. Példának említi, hogy míg Montevideóban, rengeteg lengyelországi zsidó a szakmabeli tanács, gyufával beszélve az utcákon, addig Chilében boldogan fogadnak minden branszellt mert rengeteg kilétező erődség van. Ezért indult meg az a hitlerista propoganda-ellenesulvasásra, meg a zsidó munkaerők helyesebb elosztására tömörüljenek a délamerikai költársaság zsidói, hogy javítsák, mentéék életstandardjüket és élelhetőségeiket.

— A bojkott az egyetlen eszköz, hogy Németországot kötelességére figyelmeztessük”. Newyork. Samuel Untermyer, az amerikai németellenes bojkottbizottság elnöke, éles hangon nyilatkozott a sajtóban C. Hall külügyminiszter ellen, aki a bojkott ellen foglalt állást. C. Hall Ameríka külügyminisztere ugyanis röviddel ezéltől ki-felentette, hogy egy ország bojkottálása „nem kívánatos” dolog. A bojkott kéltől fegyver és egy ország, amelyik ilyen fegyverhez nyúl, könnyen abba a veszélybe esik, hogy maga szenved károkat. Hall miniszter kijelentéseire Untermyer Sámuel éles szavakkal válaszolt a sajtó hasábjain. Leszögezi, hogy a Népszövetség alkotmánya is egyetlen eszközként (a háborún kívül) a bojkottot ismeri el azon nemzetek el szemben, akik nem teljesítik kötelességeiket. Németország pedig — írja Untermyer — lábbal tapos minden emberi jogot — és a világnak nincs más védelmi eszköze vele szemben, mint a bojkott. — C. Hall nyilatkozatának egyébként az a háttere, hogy Amerika és Németország között most kereskedelmi tárgyalások folynak és az Egyesült Államok növelni akarja európai exportját.

— Roosevelt ereiben zsidó vér folyik. Newyork. — James S. Osborn, Michigan állam volt kormányzója, aki a zsidók ismert barátja, beható tanulmány tárgyává tette Roosevelt családját és megállapította, hogy Roosevelt ereiben zsidó vér folyik. A rendelkezésre álló okirat alapján, Osborn megállapítja, hogy Roosevelt egy Rosakampa nevű spanyolországi zsidó családból származik, mely 1620 ban részben Németországba, részben pedig Hollandiába menekült. A család tagjai ekkor megmáltották nevetük, egyikük Rosenblüh, másik Rosenblatt, Rosenberg és Rosenbaum nevet vettek fel. A Hollandiába vándorolt család a Rosenvell, majd később Roosevelt nevet vette fel. Az egész Roose-

Látogassa meg Bucureștiben a „Luvru” Szállodát
Str. Carol No. 4. (szemben a posta központtal.) — Telefon 307-92.
Teljesen újonnan átalakítva, a legmodernebb kényelem. — Szobák már 80 leltől kezdve. — Telefon — Fürdő — Hideg-meleg víz.

vett család lassan kilért, Jacobus Roosevelt kivételével, aki halála napjáig zsidó maradt. Az amerikai Egyesült Államok elnöke ennek a Roosevelt családnak a leszármazottja és így ereiben késégtelenül zsidó vér folyik.

— A Hiszadruth palesztinai konyhái továbbra is frékők. Jeruzsálem. Emlékeztetes még, hogy a cionista Actions Comité Jeruzsálemben megtartott ülésén, a Hiszadruth képviselői önként bejelentették, hogy a jövőben a kollektív konyhákot bevezetik a kö-szer háztartást. Az Actionskomité ülése óta már hat hónap telt el. A Jeruzsálemi főrabbinás a napokban a Hiszadruth fenti bejelentésének képsán nyilatkozatot adott ki, amelyben leszögezi, hogy az ígéretek ellenére, a Hiszadruth összes konyhái még ma is frékők. A Hiszadruth képviselői annak idején hangsúlyozták, hogy határozatukat nem külső befolyás, vagy kényszer halása alatt hozták meg, hanem pusztán azért, hogy konyhákot minden zsidó munkás élkezhessen. Az orthodox közvélemény és főként a Mizrahi örömmel fogadták a Hiszadruth bejelentését és nem kútták annak mélyebben fekvő okait. A fontos csak az volt, hogy az ígéret valóban be is valósít. Most azonban a Hiszadruth, miután a jeruzsálemi községi választásokon békét és egységet költött a szélsőséges vallásos szervezettel, az Agudával, nyilván felmentve érzi magát a tréfósággal elkövetett minden bűn alól. Hiába a béke és egység mégis csak nagy dolog.

— Mint Szovjetországban. Haifa. A haifai Poale Cion baloldali szervezet Jom Kipur előtt pár nappal plakátokat ragasztatott ki a városban, amelyben Kol Nidre estére gyűlést hívnak egyben. A gyűlés tárgya: „A vallás és a munkásszólás” kérdések megvitatása volt. A bejelentést igen mérsékeltlen 10 milibe állapította meg a rendezőség. Ugyátszik a baloldali Poale Cion Palesztinát szovjetállamnak tekintik és ezért kötelességüknek tartják, hogy a zsidó nagyünnepet előtt vallásellenes kampányt folytassanak le. Kérdés ezek után, hogy mit neveztek el magukat Poale Cionnak (Cion munkásai) és milyen alapon adtak ezeknek az embereknek, akiknek helye inkább Szovjetországban volna, — certifikátokat.

— Maeterlinck a zsidóság értékeiről. Róma. Maurice Maeterlinck a Nobel-díjjal nyert világhírű író részt vett az olasz tudományos akadémia által összehívott nemzetközi színház kongresszuson. Maeterlinck ezzel a kapcsolatosan nyilatkozott a Zsidó Társulat írói munkatársának. „A faj elvén — mondta Maeterlinck — nincs semmi tudományos alapja. Teljes abszurdum ez az elv, mi veszi dogmáira aikalizmat vagy valamely művészi faj és vallási hovatartozottság alapján megítélni. A művészetben csak egy elv, csak egy törvény érvényesülhet: minden alkotó azt adja magából, ami lényének és belső létezésének megfelelő. — A palesztinai Hábma művészi alkotásai mélyeség élményt jelentettek számunkra. Legnagyobb élményeim közt tartoznak ennek a héber színésznek a produktumai. Max Reinhardt korunk legnagyobb színészi zsenijeinek tarlo n.” Maeterlinck ezután elmondta, hogy meglátogatta Palesztinát és meglátta értékelni a cionista éptőmánya megvalósító méret. „Kinádom a cionizmusnak, hogy elérje célját és a zsidó népek biztosító zavartalan fejlődését saját nemzet földjén és nagy művészi öröket az addigiénél is nagyobb mértékben szolgáljanak az emberiség javára.”

— A négerék is antiszemíták. ha kenyérré van szükségük. New-Yorknak egyik negyedében sok ezer néger lakik, akik állandó feszültségben élnek a fehérekkel. A négerék most rendkívül el vannak keseredve a rossz gazdasági viszonyok miatt és így kapóra jött az egyik európai járti négernek az izgatás, hogy a bajoknak az okai a zsidók, mert nem foglalkoztatnak elég néget. Tekintettel arra, hogy a néger-negyed zsidói, körül vannak véve negerektől, a zsidóság vezetői öszszeltek tárgyalni a négerekkel és igyekeznek amennyire lehet a négerék elhelyezkedését megkönnyíteni.

Ha Bucureștibe érkezik szálljon meg a **Hotel Imperial-ban**
Calea Victoria 49.
A királyi palota szomszédságában.
Újonnan átalakítva. — Olcsó árakkal.

Kérjük mindenütt az **„ALBA-IULIA”** antiszeptikus pipere szappant
Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjeggyel **„URSUS”** szappant
Gyártja: **Breckner János r.-i.** Alba-Iulia

Készenléti borotválkozáshoz csak **„LEVANTE-POWER”** borotválóport használja.
Szaglatlan, higiénicus, biztos hatású.
Úgyellen a márkára: **„LEVANTE-POWER”**

FIGYELEM!
Tíz finom cigarettá elegendő csomagolásban **12 Lei**
A CIGARETTA NEVE? **UNIREA**
12 leltől 10 UNIREA cigarettát kapsz szép dobozba csomagolva. Az UNIREA CIGARETTÁK nikotínmentesítve vannak, szópka nélküliek alakuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK magórik illatukat és egyáltalán magutban a legfinomabb cigaretták izét és aromáját, amellel, hogy NIKOTINMENTESEK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!

Ez menorák gyertyatartók, ü serlegek, 5 évőszközők, Templomi kegy-szerek.
bármily művészi kivitelben leg-olcsóbb árban.
Gyártása és eladása: **„Tacumul”** ezüstáru gyárban **CLUJ**, Strada Gen. Neculcea No. 8.

„Az erdélyi kulturzsidosag vegnapjai“

Hozzászólás multheti vezercikkünkhöz.

Erdély egyik nagy hitközségének elnökét képtek az alábbi hozzászólást, amelyet kézzel írtak. A prominens orthodox vezető lértu azért nem kívánja magát megnevezni, mert nem akar ezáltal új harcok felkutatására lenni, azon szelőségek front részéről, amely hasonló eseményeknél géliz keményen mindenkit és mindenben...

Engedjék meg nekem, hogy fent, nem egészen indokoltan a peszsimista hangú vezércikkre, szerény megjegyzéseimet a lapok hasábjain megtegyem. Főként a helynévelő, hogy az erdélyi orthodox zsidóság kálit bejai, amelyek a nyitváosság előtti való leplezetlen tárgyalásra föltötte megértettek, lényeg tárgyaltassanak, mert ha eme kérdésekben is strucpólitit át folytatunk, a kelésziróval sokkal hamarabb felvillázik be, a bajok sokkal biztosabban feltomogóznak és talán a segítség is későre érkezik.

A zsidó ifjúság nevelési problémájáról kötelek cikkzelek össze a zsidó sajtóban az utolsó évtizedben. Megállapítjuk: nem sok pozitív eredmény. De mégis. Pozitív eredmény mutatkozott legelőször az utóbbi két esztendőben ezen a téren. A legszomorúbb eredmény, hogy a. i., ma már intelligensbb orthodox körökben is félig nyitott, félig burkolta kimordják, hogy igenis nincs szükség az orthodoxiának iskolára! Ezen álláspontra helyezkedtek a teljes letargiába merültek, akik úgy vélik, hogy az iskolai végzettség ugysem quillitál az életre, a másik — veszed mésebb — kategória egyszerűen possibilitást igényel a figyelmet a minden kisajárlási igyekvő chaszid irányzat előtti. Vegyis, ha iskolaiellenes vagyok, akkor egyáltalán vallásosabb is vagyok, tehát it chaszid körök, legyenek hozzá m bizalommal, mert én igyekszem hozzátko asszimilálni, illetve egyszerűbben és praktikus nyelven kifejezve: a ti szerkezeteket fölni. Ez a veszedelmes fejtejté, káros nyilvánva és kereses csekélyen a kulturorthodoxiának, terebélyesedik és nő, mint a dúvva a nemes, de megőrzhető hasznos gabonában. Hiába, a jellemtelenség korszaka ráültötte létejét a vallásosság meggyőre is.

A gyermekevelés másodrendűe már ott vette kezdetét, amikor sok erdélyi zsidó hitközség budgetjében az elemi oktatás áldozatot kívénő lételeit fölirtették. Csak hogy akkor a rossz gazdasági viszonyokra való hivatkozás volt a devisa, mert legáltalában, hogy az iskolafenntartás pénzbe és áldozatba kerül, viszont az állam szives-örömet nyíja meg elemi iskoláit a zsidó gyermekek ezert előtti. Ma viszont annyiban változott meg a közfellegőség, hogy még akkor se kell zsidó iskola, ha van rá pénz. Mert a zsidó iskola árt a vallásosságnak. Mert ami szép jó, nemes és elengedhetetlen feltétel volt a zsidó gyermeknevelésnél harminc év előtti, az ma káros a vallásos érzésre, lönkreleszi a zsidóságot, csopnivalón rossz, egyszerű: Smcdule. Így mordolta szeszertint az erdélyi chaszidus irányzat vezére Teitelbaum jóel szelumeret föltöbbit, egy országos választmányi gyűlésen, anélkül, hogy bárki ezert felelősségre vonta volna, vagy kellő értékre szállította volna le ezt a megasabb égit megnyitkozást. — Így áll az elemi és középiskolai zsidó oktatás ügye Erdélyben. Még az sem lehet semmit ezen retrograd irányzat ellen, akiknek ez szívügye volna, mert — tárgyában — minden felelős elem oportunus és félti a személyes békéjét és nyugalmát. Ezen nem is gszodálkozhatik az, aki a mal zsidó atmoszférát közelebből ismeri.

Az elmondottak után órási nautság rabbiakpörből beszélni Erdélyben. — Hát kell nekünk rabbiköz? Hát nem tudja ország —

világ, hogy hogyan „képződnek“ nálunk a rabbik? Ha még akadna olyan zsidóember, aki ezt nem tudná, hát megpöröböljük elmondani. — Akak az erdélyi jesivákban szorgalmas, ambiciózus, a legszigorubb vallási követelmények megféléző növendék, akinek némi világi műveltsége is van. Egy ilyen ifju elött 10—12 évet a jesiván, kiképezi magát alaposan a zsidó tudományokban és végül alaposan a zsidó irodalom (határozóhejtő) nyel. Ebből az ifjúból rabbi lesz? Szó sincs róla! Az alapfeltételek legfontosabbja még hiányzik, mert nem az a fontos hogy tudjon, hanem a jobbik esetben lehet melamed, vagy sakter. A legfontosabb, hogy elveszje a rabbi lényét feleségül, vagy nem. Ha házasságát megát egy ilyen házasságra, akkor kezdődik a speluláció. A speluláció valamennyi hitközségi tag bérére. Azután jön az „irányzatválasztás“. Melik chaszidus irányzatot képviselőnek valija magát. Ha így minden körpöl, akkor idők után állásra is szent lehet, ha a szerencse is kíséri, vagyis, ha azon a vidéken áll meg egy rabbiállás, ahol az ő állata vállal — nem vallott — irányzat hívei vannak többségben. Sőt. A többség sem fontos. Az a biztos siker útja, hogy hol tudnak jobban terrorizálni. És végül sikerülhet az ifjunak magát egy állásra betelepíttatni.

Talán a hitközségi tagok kívánsága és óhaja dönt ma egy rabbiállásról? Ezt a legnagyobb elölgőség mellett sem lehet állítani. Egy rabbi pör felállításra, vagy akár egy meglévő jesiva rabbi képzővél való koncesszióállítása és képzése talán használt velemit az ügynek? Nagy tévedés! Amíg a vezető körök gondolkodása gyökeresen meg nem változik, addig e téren javulás nem várható. Amíg a rátermeltség, a tudás, a jellem, meléles körülmeny egy rabbiállás belöltésénél és kizárólag a családi összekötötetés a mérvadó, addig kár erre a kérdésre egy szót is elvesztegetni.

Tanítóképző! A másik nagy fogás kérdés. Hogy ez föltételes intézmény, azt már a régi magyarországi egységes és nem széttagolt, orthodoxia is fényesen dokumentálja. Minek tanítóképző? A pesti izr. tanítóképző, amelynek szelleme kongresszus beállítóságu volt, elerászította növendékeivel a magyar orthodox hitközségeket is még a chaszidus zsidó vidékeken is lényeztetle a zsenge koru kispejzós gyermekeket, hogy az iskolában, az orthodox zsidó hitközségek által drága pénzzen fenntartott iskolában, hajdonfövel álljenek. Lásd Munkács, Sziget, Tolcsva, Visó stb. És a belső harcokat elkerülendő, ez a kérdés megoldatlan maradt túl a határon is.

A várádi orth. hitközség foglalkozott egy zsidó tanítóképző felállításával, de nem tudta fedél alá hozni. Még altpitányt is létesített ezen célra. Ma megfellel a csernovici képző, amelynek szelleme mérföldnyi távolságra áll az igazi erdélyi orthodox zsidó szellemétől. De ha végül erre az álláspontra helyezkedünk, hogy még elemi iskola sem kell, igazán logikus, hogy ne fejjön a fejünk olyan csekélységben, hogy mi lesz a zsidó tanítók utánpótlásával. — A zsidó szellemi élet esekélyesedésének a renaissance kövelezik, mert ez a zsidó ideál most. No meg a veszekedések, a szérhuzások. — A destruktóiban is van logikus folyamat. Először destruktólik a jesivákat, menjenek nyugodtan tovább koldulni telmud ifjaink, egyenek tovább „kosznapokat“ ha kapnak és tengessék nyomorúságos életüket tovább az országukat menén — a Tóra és a történelmes nagyobb dicsőségére.

A zsidó testületek vezetőségeinek legnagyobb gonját képezi, hogy miképen lehetne tisztavirág életüket a „hatálon“ meghosszabbítani. Miképen lehet a követelt chaszidus irányzatot terjesztetni a stallumok elfoglalásával.

val, miképen lehet a hitközségi konkokat egy más közölt végérvényesen feloszlatni, de intézmények létesítésére, a már meglévő fejlesztésére és konzerválására igazán nem jut ideje a mai zsidó vezetőségeknek.

Reformokra, mint például egy tanítóképző felállításra, a rabbiképzés helyes mederbe való terelése, a zsidó iskolák és tanud török körülbátyázása, jesivák rendszeresítése, menzák megerősítése és fejlesztése egy Tomche Jesive állal — gondolni sem szabad egy „erlácher jid“ nek.

Ez a fogalom ma egészen másképen determinálódik. Nem mérvadó a Sulchan Aruch szabályai, hanem a jól felgögt egyéni érdekek mikénti érvényrejtési lehetőségei bizonyos köröknek. A hozzászólás rövidlátásnak minden téren már megvannak a szonora gyümölcsei. Az önzés korszakának vétkelt az előjövendő generációk jogát megvívni és nem néz megjövendőni, hogy az erdélyi orthodoxia visszacsúsz a középkor nyójtára azal, hogy számúnti köréből a Tóra tanulással együtt a legprimálvebb világi műveltséget, mert a rebe politikának ez így konvenit. A misna mondása fog nálunk százsázalékosan beteljesülni, hogy „En Tajró, én derech eretz“. Nem kell nekünk sem Tajró, sem derech-eretz, csak kivül zsidóság minden tudás nélkül, mert leszállek az égből az argyalok, hogy itt végeztek a missziójukat, hogy megválsák a bünsös emberiséget. Megválsák a zsidóságot a bönök salakjától és beválsák képzőzre a jó zsidó kvilliket. Az emberi korlátosság határalan...

Egy orth. hitközségi elnök

Palesztina zsidó lakosága a német áruk bojkottja mellett foglalt állást

Jeruzsálemben érkezelet tartottak a német áruk elleni bojkott irányítására alakult zsidó bizottságok. A gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el:

„A palesztinai zsidóság csatlakozik a világszidóság akciójához a nemzetiszocialista Németország elleni gazdasági harcban és proklamálja a német áruk teljes bojkottálását Palesztinában. Az értekezlet sajnálattal állapítja meg, hogy a német áruk importja emelkedett az utóbbi időben, ami a különböző transzfer egyezményeknek tudható be, mely egyezményeket a németországi bevándorlók kal kapcsolatosan kötöttek Németországgal.“

Az értekezlet követeli a transzfer egyezményeket azonnali megsemmisítését, mert azok méltatlanok a zsidó népre és akadályozzák a németellenes bojkott keresztülvételét, másrészt károsítják Palesztina fiatal iparát.

Az értekezlet felszólítja a Jewish Agencyt, a Vaad Leumi és a többi zsidó fórumokat, hogy állítsák be összes alárendelt szerveiket a transzfer egyezmény alapján való áruletek kötését és szüntessék be haladéktalanul az ilyen eljárásokat.

Hatfai székhelyű központi bizottságot is alakítottak a bojkott irányítására. A bizottság elnöke S. Polley, hatfai ügyvéd.

A magyar orth. zsidóság új szabályzatot készít. A zsidó távirati iroda képviselője előtt Kahan Frankl Samu, az orthodox iroda elnöke kijelentette, hogy az orthodoxok élénk érdeklődéssel kísérik a rövidesen megtartandó neológ kongresszust. Ma már nincs testvérharc — mondotta — orthodoxok és neológok között, ennek a világháború véget vetett. A két iroda közt bensőséges a viszony. De az orthodoxia is elhatározta, hogy új szervezeti szabályzatot alkot magának és önkormányzatát kiépíti. Reméljük — mondotta — hogy az új neológ szabályzat nem fogja a testvérharcot újból felidézni. A két zsidó szervezetnek egymás mellett kell működni. A zsidóság ma oly nehéz időköt él, hogy a belső béke nélkülözhetetlen.

Egyesületi hírek

Az érekejuvári izr. hitközség elnöke, dr. Guth Jenő, elnöki működéséről 25 évet az elmúlt hónapban állította be. Ez a ritka jubileummal meg és bensőséges ünneppel kezeletben állt meg a hitközség. Először Horváth László elnök üdvözölte keresztény barátait a jubilant és ányujtatta neki a hitközség által elkészített emléktárgyat. Utána dr. Guth Jenő beszédet mondott, majd dr. Stein Viktor, a Hitközség Szervezőbizottságának elnöke, aki lebilincselte és megfogta a nagy kecskét a hitközség érdekében. A hitközség tagjai és a város hatóságai is megjelentek. A hitközség elnöke, dr. Guth Jenő, aki meghozta a határozatot, hogy a város határában, Spiegel hitközségi elnök a hitközség nevében erre rágalmasz mint feljelentést tett az államot ellen, akiknek megbüntetését bizonyosra veszik.

A csehszlovák zsidóság ünnepli a köztársaság 16 éves fennállását

Kassa — Kassa. (Saját tudósítónktól.) Október 28. — Ma ünnepli a csehszlovák köztársaság 16-ik évfordulóját. Únnepi hangulat sugárzik az emberek arcán, mert a köztársaság alakításának évfordulóját nem kényeszeredelt hivatalos aktus az állampolgárok szemében, hanem spontán megnyilatkozása az ország megbecsüléének és T. G. Masaryk köztársasági elnök iránt megnyilvánuló őszinte szeretetének. Az évforduló ünnepeinek hangulatát emeli, hogy a nagybeteg elnök már túl van minden veszélyen, sőt már államfői hivatalát is elfalta.

A szlovák zsidóság is különös örömmel ünnepli. Már akkor is az őszinte tisztelt szlovák zsidóság a zsidóság Magyar elnök, a Republika megalapítója, amiód még csak, mint egyszerű tudós szállott síkra a zsidóság megrálgalmazott becsületéért. Mennyivel nagyobb és közelebb ez a megbecsülés ma, amiód a zsidóság közvetlen részese annak a toleráns és haladót állampolitikának, amelyet Masaryk folytat. A köztársaság zsidóság hálás Masaryk elnököt azért, hogy rós kézzel förtelte le államában az antiszemitizmust és védte meg mindenkörön zsidó polgárainak anyagi és szellemi javait.

Az ország únnepi hangzó és virágdíszit öltött. Ott van mindentől a nemes, ősz elnök fényképe és a hősi halált halt Stefanik tábornok képmása.

A zsidó hitközségek és egyházak is ki veszik részüket az évforduló megünnepléséből. Halaadó istentiszteleteket és emlékezéseket tartanak. A nemzeti zsidó organizációk, a cionista szervezetek is ott vannak az ünneplők sorában. Mert a zsidóság renaissance ősrészek a csehszlovák önállóság megalapításával. Az épülő ország kato léti és részesei tudják mi jelent a honalapítás.

A helyi Makkabi egyesület a cionista szervezet utjaalakított helyiségében tartott nagyszikéri estélyt. A revizionisták nagy hallgatóság előtt állinget tartottak, a melynek vezérnöke dr. Löwy József elnök volt. — Frappans erejt szónoklatát a halgatóság hosszan ünnepelte. — A Mirachi szervezet „Egység“ rendezvény keretében mállatta az ünnep jelentőségét a szerkesztő István Weinberger állította be. Beszédet mondott még Grünfeld, Libermann Mirjam egy sajtószervezőnyű novellát olvasott fel. Landesmann Lea a Bot Akábia részéről lépett fel. Landesmann Lajos a szüneteket fölöltte ki érdekes cionista hírtanyaggal. — Feldmann, a rendkívül tevékeny szervezeti titkár a chaluvc-kérdésnek szentelt figyelemreméltó szavakat. Énnek derültséget kellett Brisk humorosk-jelvel.

Csehszlovákia minden városában hasonlóan ünnepelte a zsidóság minden rétege és politikai iránylata a Republika 16 éves fordulóját. (R.)

Nem voltak antiszemita kilengések Jugoszláviában.

Belgrád. Az egész európai sajtó bejárta a hír, hogy Jugoszlávia egyes városokban, így Zégrabba, Sarajevóban és Osijekben, a marszállt királygyilkosság kapcsán antisemita kilengések voltak. A hírt átvette a zsidó távirati ügynökség is, amelynek alapján mi is beszámoltunk a zavargásokról. Az IFA megbízható értesítések szerinti most cáfolja a zavargásokról leadott híreit és megállapítja, hogy Jugoszláviában nem voltak zsidóellenes kilengések. Belgrádi és osjeki zsidó körök is cáfolják a zavargásokról szányrakapolt híreket és leszögezik, hogy azok merő kitalálások.

— Ügyvédi hír. Dr. Harsányi J. nő, a már-marosmegyei tanács volt elnöke, ügyvédi irodáját Bucurestiben (Strada Constantin Mile 18, Palatul Royal Palace. Telefon: 3 06 60.) megnyitotta.

Terhőzéstől... Szt. László... Szappan

A csehszlovák zsidóság ünnepli a köztársaság 16 éves fennállását

Kassa — Kassa. (Saját tudósítónktól.) Október 28. — Ma ünnepli a csehszlovák köztársaság 16-ik évfordulóját. Únnepi hangulat sugárzik az emberek arcán, mert a köztársaság alakításának évfordulóját nem kényeszeredelt hivatalos aktus az állampolgárok szemében, hanem spontán megnyilatkozása az ország megbecsüléének és T. G. Masaryk köztársasági elnök iránt megnyilvánuló őszinte szeretetének. Az évforduló ünnepeinek hangulatát emeli, hogy a nagybeteg elnök már túl van minden veszélyen, sőt már államfői hivatalát is elfalta.

A köztársaság zsidósága is különös örömmel ünnepli. Már akkor is az őszinte tisztelt szlovák zsidóság a zsidóság Magyar elnök, a Republika megalapítója, amiód még csak, mint egyszerű tudós szállott síkra a zsidóság megrálgalmazott becsületéért. Mennyivel nagyobb és közelebb ez a megbecsülés ma, amiód a zsidóság közvetlen részese annak a toleráns és haladót állampolitikának, amelyet Masaryk folytat. A köztársaság zsidóság hálás Masaryk elnököt azért, hogy rós kézzel förtelte le államában az antiszemitizmust és védte meg mindenkörön zsidó polgárainak anyagi és szellemi javait.

Az ország únnepi hangzó és virágdíszit öltött. Ott van mindentől a nemes, ősz elnök fényképe és a hősi halált halt Stefanik tábornok képmása.

A zsidó hitközségek és egyházak is ki veszik részüket az évforduló megünnepléséből. Halaadó istentiszteleteket és emlékezéseket tartanak. A nemzeti zsidó organizációk, a cionista szervezetek is ott vannak az ünneplők sorában. Mert a zsidóság renaissance ősrészek a csehszlovák önállóság megalapításával. Az épülő ország kato léti és részesei tudják mi jelent a honalapítás.

A helyi Makkabi egyesület a cionista szervezet utjaalakított helyiségében tartott nagyszikéri estélyt. A revizionisták nagy hallgatóság előtt állinget tartottak, a melynek vezérnöke dr. Löwy József elnök volt. — Frappans erejt szónoklatát a halgatóság hosszan ünnepelte. — A Mirachi szervezet „Egység“ rendezvény keretében mállatta az ünnep jelentőségét a szerkesztő István Weinberger állította be. Beszédet mondott még Grünfeld, Libermann Mirjam egy sajtószervezőnyű novellát olvasott fel. Landesmann Lea a Bot Akábia részéről lépett fel. Landesmann Lajos a szüneteket fölöltte ki érdekes cionista hírtanyaggal. — Feldmann, a rendkívül tevékeny szervezeti titkár a chaluvc-kérdésnek szentelt figyelemreméltó szavakat. Énnek derültséget kellett Brisk humorosk-jelvel.

Csehszlovákia minden városában hasonlóan ünnepelte a zsidóság minden rétege és politikai iránylata a Republika 16 éves fordulóját. (R.)

חבר הלבתי להפיק כולל אנשינו על מנת הש"ס. מנחה עם דבסנת עם תולדות מבורה הרני עקובא נעלמנו רבנו רבנו רבנו קלוויעבור תע"א. להשיג את ספר דפוסים מר. ANTON ROSENZWANG Librerie Cluj. Lei 200 מבורה. מבורה. Lei 150 ארצבורה. בה יד ובספר יד וישיבות מבורה בתבסמת פנות ישר. GLASNER AKIBA Prim-babin Cluj. יוכסלו את דפוס כנגד התשובה דמו המשלוח. ועד הישיבה.

RÖVID HIREK

Arabnyelvű zsidó újság jelent meg Kairóban...

BARI. A heri kiállítás elkélmével hangzott el az olasz rádióban...

RIGA. A lett belügyminiszter bejelentette a 'Levél' című antiszemita lap megjelenését...

MONTREAL. A kanadai anglikán egyház most lezajlott eseménye nyilvános volt...

BERLIN. A herfordi (Westfalia) zsidóegyháza határozta el...

LONDON. A londoni hírcsoporthoz hírt hoztak a zsidó iskolák...

ERANKFURT. A M. Az itteni rendőrség elfoglalta a zsidókat az újságírásból...

KONSTANINÁPOLY. Dr. Erich Rullin professzor a bécsi 'Rudolf' korház sebész főorvosát...

LOS-ANGELES. Leon R. Lovell ismét származási professzor...

SAN FRANCISCO. Az amerikai munkásszövetség kongresszusán...

HAIFA. Haifa közelében rövidesen egy új bányát építenek...

TEL-AVIV. Tel-Avivben rövidesen egy új bányát építenek...

105 000 zsidó lakosa van Tel-Avivnak. Tel-Aviv. — A most megjelent hivatalos statisztika szerint...

50 éves, de csak 30 évesnek érzeni magát! Lehetőség az 7. fejelet. Lehet egy 30 éves embernek energiája...

Jeruzsálem. Haifa-ban a Hollandische Bank Unió N. W. felkeltésű Holland Bank Union Haifa Ol-lice nevű airt. — A Rogele Carol I. nevű hajó elindult Haifából...

10 évre ítélték egy antiszemita gyilkost Lengyelországban. Varsó. — A varsói lövényszék Stielenski antiszemita iparosát...

Vérvád. Meyerhofer éjjele 9 éves gyermekeit Regensburg közelében az erdőben holtan találta meg...

Eszusa haja. Hogyan megy Önnek a munka a kolónián? Készen áll-e a munkára...

Az imádság. Egy német emigránsról kérdezi az egyik palesztina polgár...

A vigasz. Lengyel zsidók színek a jeruzsálemi Pannaszínházban. Az egyik különösen szokatlan szent templom szétrombolása...

A szórakozott telavivi. A telavivi autóbusszoknál a szociális munkások tüntetése...

A kitalonisták gyűléseinek. A telavivi kitalonisták egyik gyűlése alkalmával a következő kérdést tették közzé...

Zsidó kormányzója van az olasz Somal-nak. Róma. — Somal, olasz gyarmati kormányzója a velencei zsidószármazás Ravast nevezte ki...

Felhívás csehszlovákiai előfizetőinkhez! Tisztelettel kérjük azon C. S. R.-i előfizetőinket, akiket megbízottunknak jelenlegi túrnéja során nem áll módjában személyesen felkeresni...

ZSIDÓ HUMOR

Amin Palesztina nevet Garas és piaster

Egy bécsi hírsorsos Jeruzsálemba érkezik, ahol felkeresi egyik régi adósát: — Salom! Istenem, mikor fűtet ki tartószálat? —

Anglia gondja

A brit hivataloknak két nagy gondja van: a fenneségek megakadályozása és a palesztinai zsidó bevándorlás esésének előmozdítása.

Város és vidék

Hogy megy nálatok a munka a kolónián? Készen áll-e a munkára, igen jól foglalmat sincs róla, hogy milyen szórakoztatónak találja a vidéket...

Igyon szódavizet!

Egy telavivi szódavízkereskedő a következő reklámban próbálja meggyőzni a vásárlókat...

Eszusa haja

Hogyan megy Önnek a munka a kolónián? Készen áll-e a munkára, igen jól foglalmat sincs róla, hogy milyen szórakoztatónak találja a vidéket...

Az imádság

Egy német emigránsról kérdezi az egyik palesztina polgár: — Nos, hogy tetszik Önnek Tel-Aviv? —

A vigasz

Lengyel zsidók színek a jeruzsálemi Pannaszínházban. Az egyik különösen szokatlan szent templom szétrombolása...

A szórakozott telavivi

A telavivi autóbusszoknál a szociális munkások tüntetése alkalmával a következő kérdést tették közzé...

A kitalonisták gyűléseinek

A telavivi kitalonisták egyik gyűlése alkalmával a következő kérdést tették közzé...

Zsidó kormányzója van az olasz Somal-nak

KATZ orh. restaurant BUCUREȘTI, Str. Carol 36. I. em. Zsidó vagy? Támogasd előfizetéseddel a 'NEPUNK'-ot

NEPUNK

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

Balfourtól -- a londoni békepaktumig

Van valami fátumszerű abban, hogy bizonyos dátumok évültek, sőt évszázadok távlatában is közelítenek egymáshoz. Így volt ez már a régi zsidótörténelem folyamán is...

divel. Így az elmélet. De mást mutattak a gyakorlat. Amikor a fajtájából arab ifjúról volt szó, akkor az arab nem akart tudni a zsidó profetárral való rokonságról...

cinikusan csak a maga hasznát és érdekeit nézi, vagy az arab elfendi, a fellah val együtt, akik összetartanak, ha a kultúráltnéves alkotó zsidó munda gyümölcsöt kell elrebolni...

Az ó-királyságbeli zsidóság történelmi útja

Ira: Dr. Klein Miksa (Cluj) Az ó-könyvmozó történelem igazolása szerint már Ladislau Bessarab idejében (1367) láttak zsidók a területen. Vlad Tepeş alatt jelenléteken kereskedést űztek a zsidók...